

Vergadering of navergering? Inclusieve besluitvorming op school

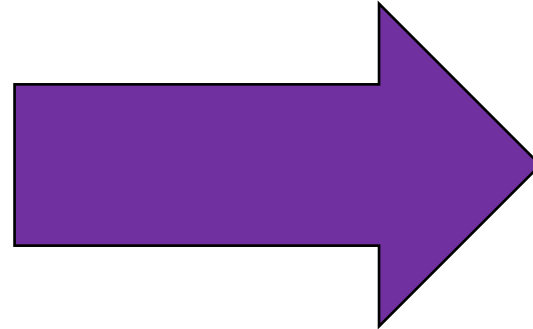
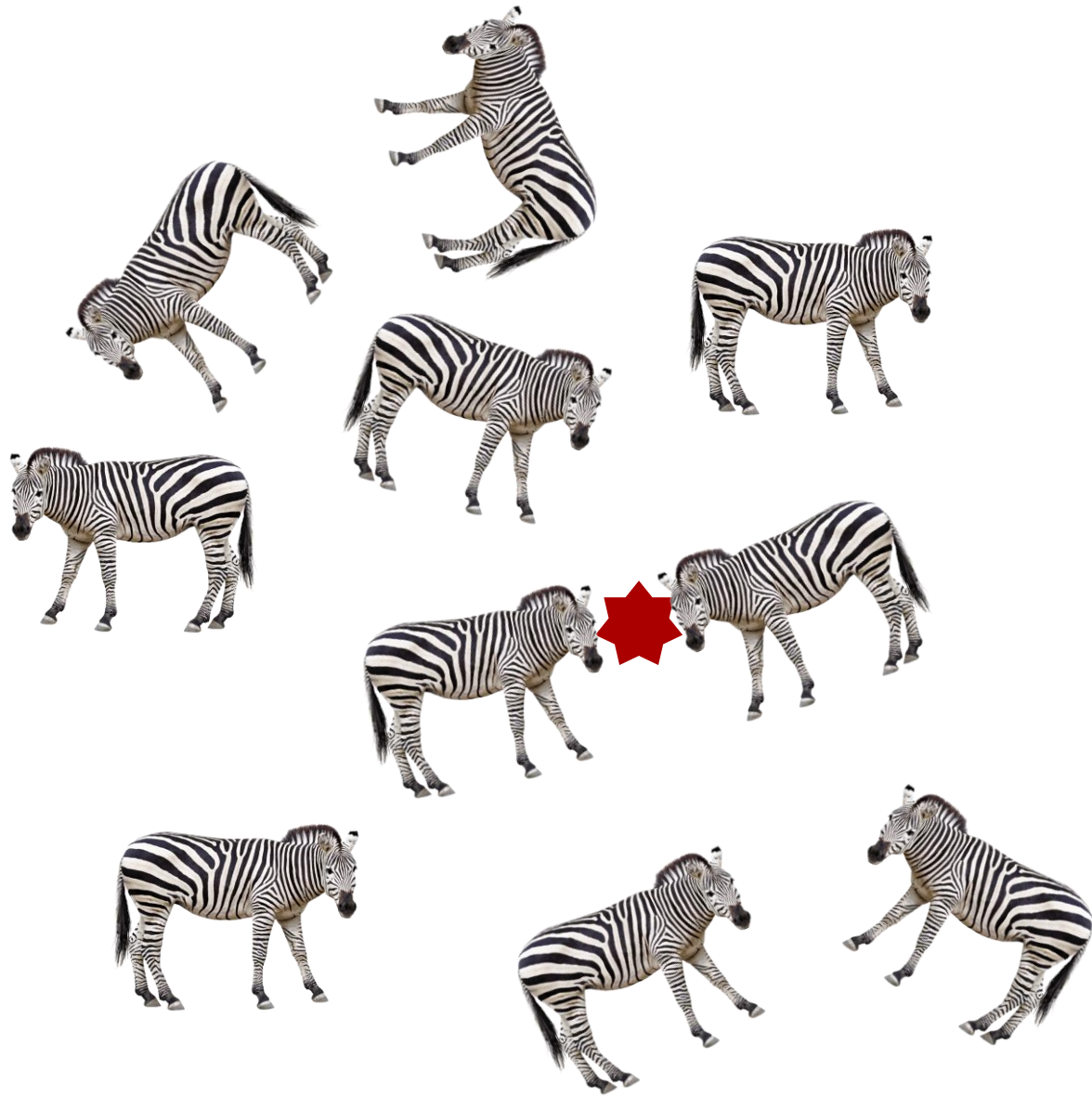
**Ontspan u alvast.
Het komt goed.**

De basisfilosofie van HUMMUS: Deep Democracy

~~'Alle neuzen moeten in dezelfde richting.'~~

‘Er zit wijsheid in de nee.’

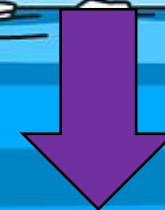
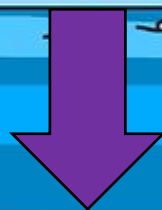
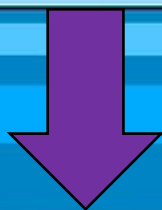

Myrna Lewis

bewuste

*waar iedereen in de groep
zich bewust van is*

onbewuste

*waarvan sommigen zich
bewust zijn, maar anderen
niet*

wijsheid, potentieel

Efficiënte en inclusieve beslissingsprocessen: het 3-4 model

Het 3-4 model

- 1. Bepaal het belang**
- 2. Kom tot een besluit**
  1. Verzamel
  2. Formuleer voorstellen
  3. Beslis
  4. Verdiep
- 3. Maak duidelijk hoe het verdergaat**

Het 3-4 model

1. **Bepaal het belang**
2. **Kom tot een besluit**
  1. Verzamel
  2. Formuleer voorstellen
  3. Beslis
  4. Verdiep
3. **Maak duidelijk hoe het verdergaat**

1: Bepaal het belang van de beslissing.

**de mate van impact
op hoeveel mensen
voor hoelang?**

1: Bepaal het belang van de beslissing.

**Hoe groter het belang,
hoe groter de tijdsinvestering en de poging
tot het meenemen van alle stemmen.**

1: Bepaal het belang van de beslissing.

‘Dat duurt lang.’

**Waar wil je tijd instoppen?
Vorbereiden en beslissen?
Of problemen oplossen achteraf?**

1: Bepaal het belang van de beslissing.

Belangrijke beslissing?

Formuleer een driver:

1: Bepaal het belang van de beslissing.

Belangrijke beslissing?
Formuleer een driver:

- **Wat gebeurt er?**

Ondanks het spandoek 'Hier spreekt men Nederlands' aan de schoolpoort, zijn op onze speelplaats geen duidelijke afspraken over welke talen gesproken mogen worden.

1: Bepaal het belang van de beslissing.

Belangrijke beslissing?

Formuleer een driver:

- **Wat gebeurt er?**
- **Wat is het effect?**

Toezicht houdende leerkrachten gaan heel verschillend om met leerlingen die geen Nederlands spreken: van negeren tot straffen. Leerlingen zijn in de war en voelen dit aan als willekeur, wat leidt tot conflicten, zowel met leerkrachten als onderling.

1: Bepaal het belang van de beslissing.

Belangrijke beslissing?

Formuleer een driver:

- **Wat gebeurt er?**
- **Wat is het effect?**
- **Wat is nodig?**

We hebben nood aan duidelijke taalafspraken voor tijdens de pauzes, die zowel Nederlands- als anderstalige leerkrachten en leerlingen ten goede komen.

1: Bepaal het belang van de beslissing.

Belangrijke beslissing?

Formuleer een driver:

- **Wat gebeurt er?**
- **Wat is het effect?**
- **Wat is nodig?**
- **Wat is de impact van de oplossing?**

Dit brengt rust en duidelijkheid en vermindert het aantal conflicten tijdens pauzes, zowel voor de leerkrachten als de leerlingen.

Het 3-4 model

1. **Bepaal het belang**
2. **Kom tot een besluit**
  1. Verzamel
  2. Formuleer voorstellen
  3. Beslis
  4. Verdiep
3. **Maak duidelijk hoe het verdergaat**

2: Kom tot een besluit.

**We gaan op zoek naar
goed genoeg voor nu,
veilig genoeg om te proberen.**

2: Kom tot een besluit.

Wees duidelijk over de status van het proces:

- kwestie, ideeën, voorstel, besluit?**
- wie zal beslissen?**

2: Kom tot een besluit.

4 fases

2: Kom tot een besluit.

fase 1

verzamel

kennis
vaardigheden
meningen (!)

fase 2

**formuleer
voorstellen**

één of
meerdere

fase 3

beslis

liefst met een
fysieke actie
van iedereen

fase 4

verdiep

IEDEREEN aan
boord krijgen

2: Kom tot een besluit.

fase 1

verzamel

kennis

vaardigheden

meningen (!)

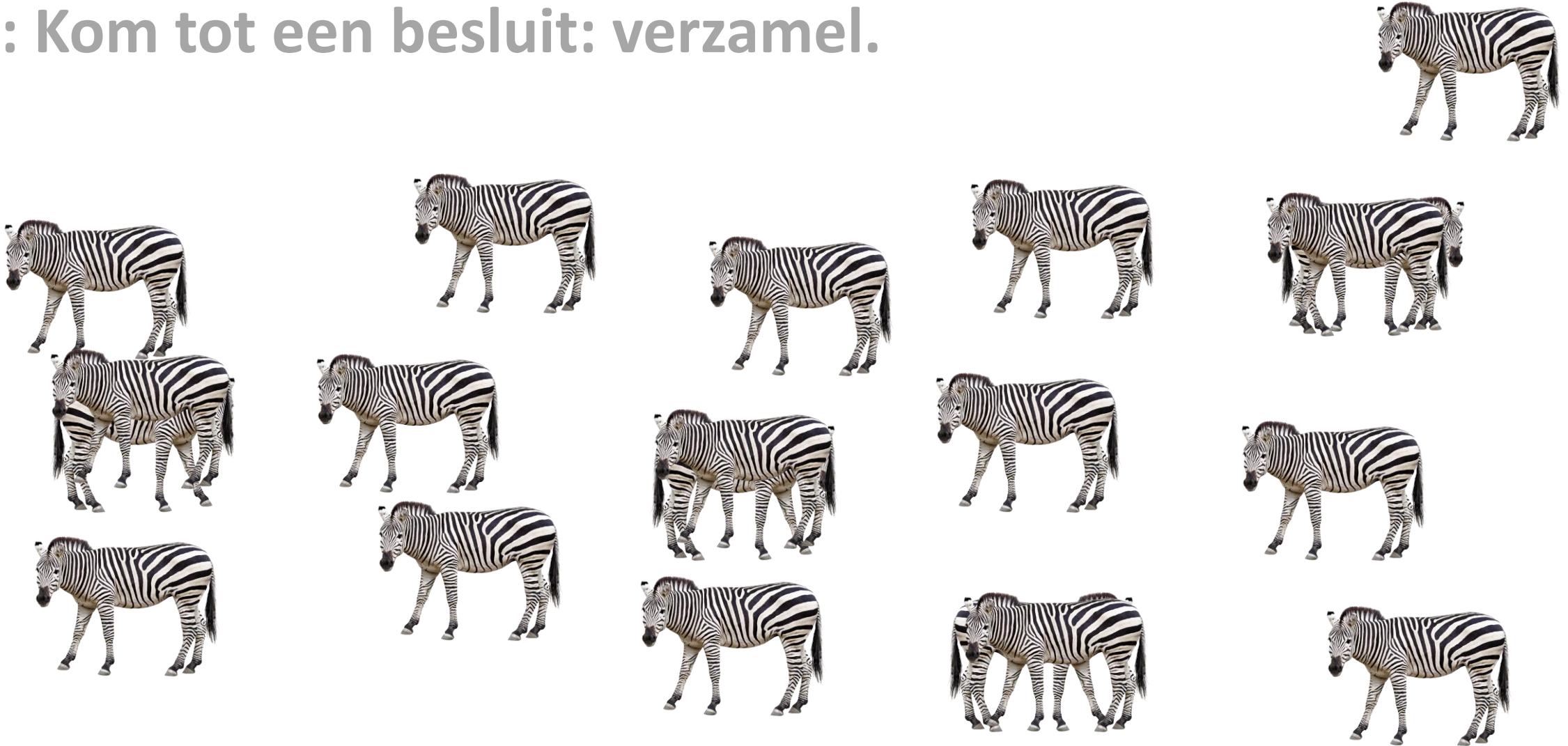
2: Kom tot een besluit: verzamel.

Nodig de andere stem actief uit.

2: Kom tot een besluit: verzamel.

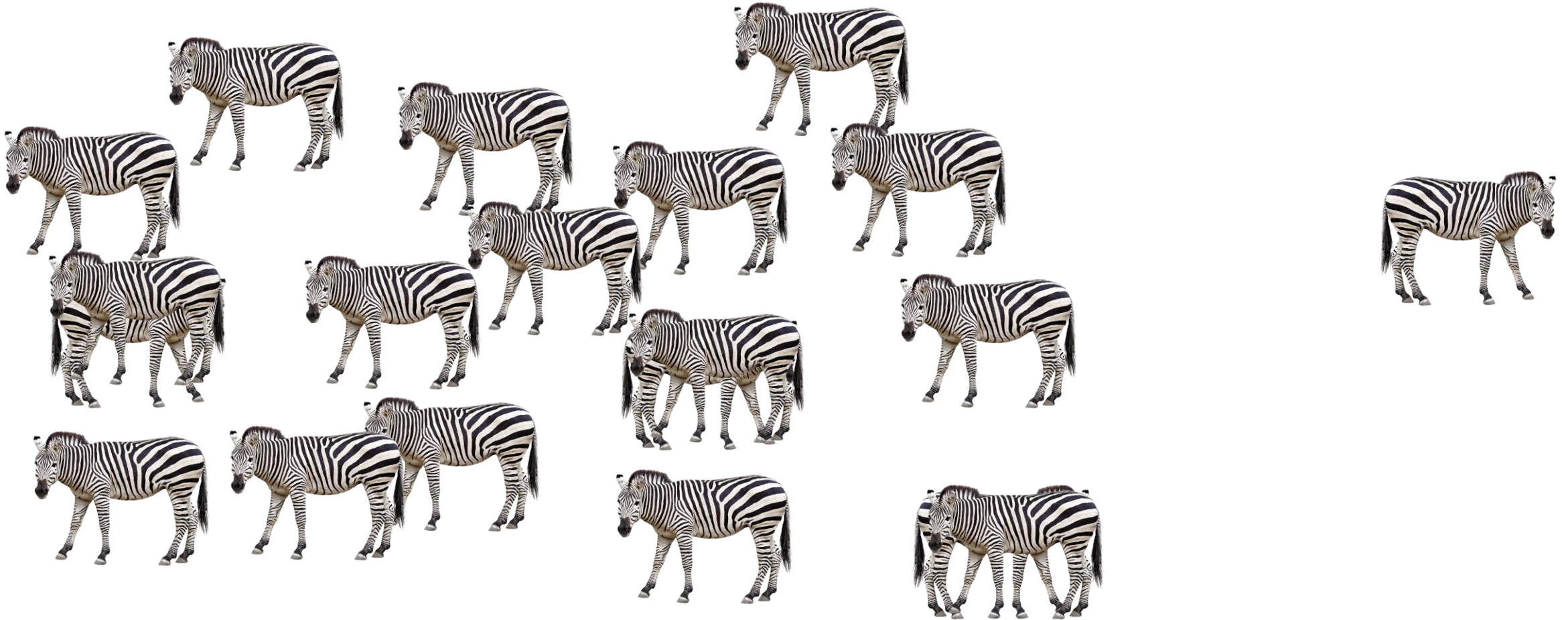
2 magische vragen

2: Kom tot een besluit: verzamel.

Wie denkt hier anders over?

2: Kom tot een besluit: verzamel.

Wie herkent dit?

2: Kom tot een besluit: verzamel.

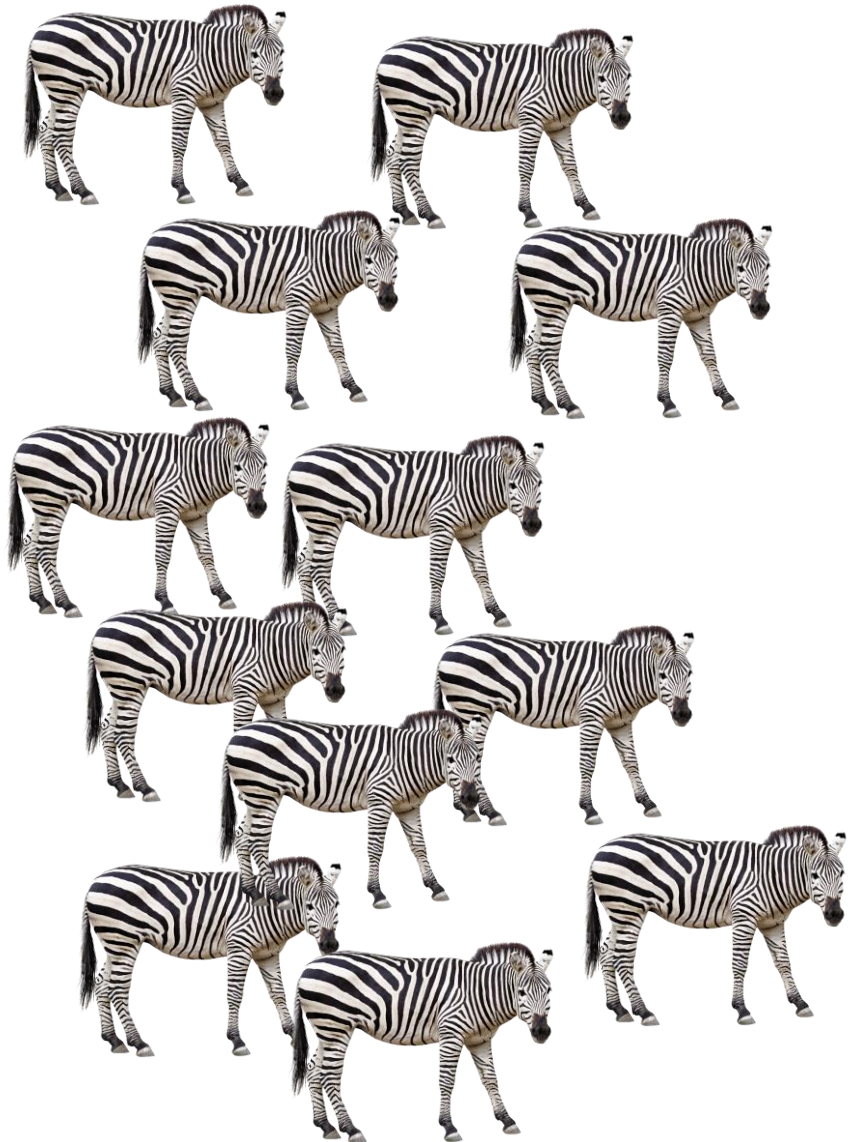
Tool: 1 – 2 – 4 – iedereen

2: Kom tot een besluit: verzamel.

Tool: het debat

nodig: een duidelijke ja/nee-kwestie

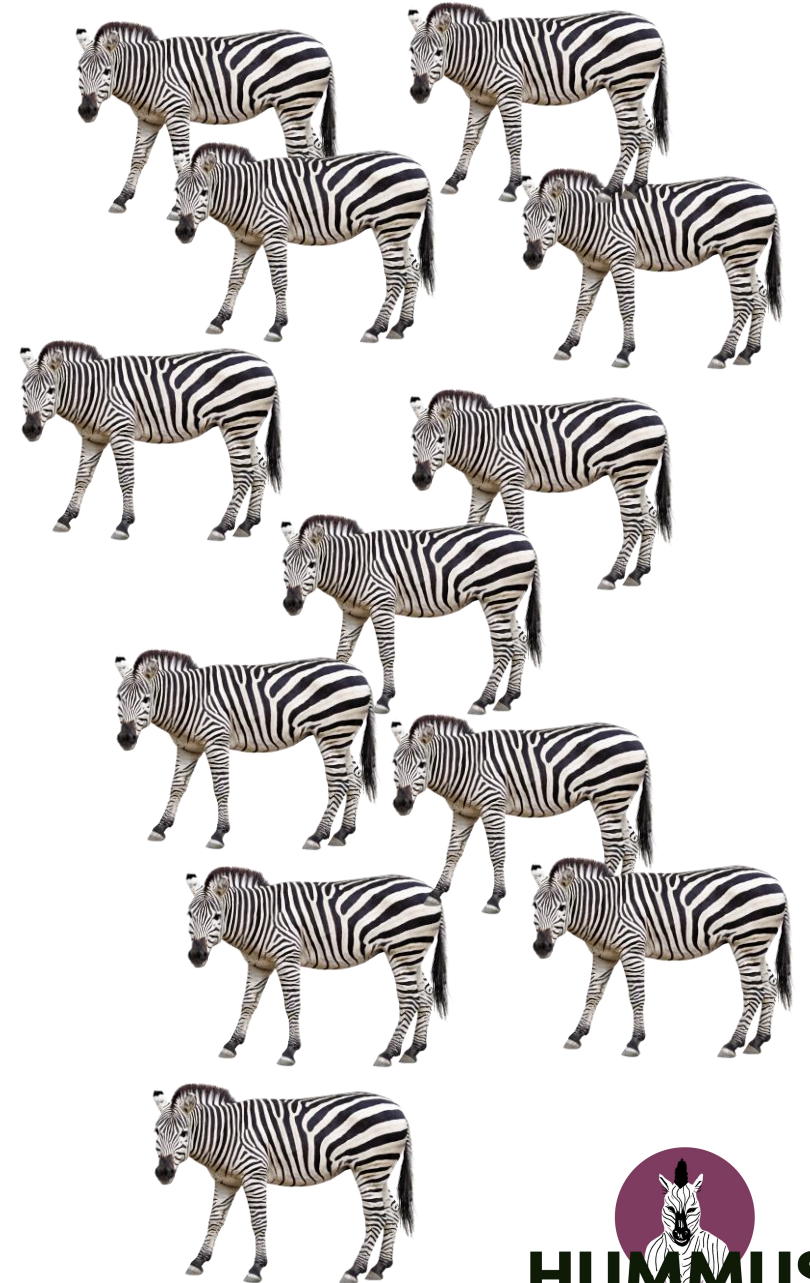
2: Kom tot een besluit: verzamel.

**Dit is een goed
idee omdat...**

2: Kom tot een besluit: verzamel.

**Dit is geen goed
idee omdat...**

2: Kom tot een besluit: verzamel.

Het debat:

Fase 1: veiligheidsafspraken (indien relevant)

Fase 2: het debat

Fase 3: oogst

Fase 4: conclusies, acties (indien relevant)

2: Kom tot een besluit: verzamel.

Het debat:

kan ook online

2: Kom tot een besluit: verzamel.

Optie 1

ja

nee

Optie 2

ja

nee

Optie 3

ja

nee

2: Kom tot een besluit: verzamel.

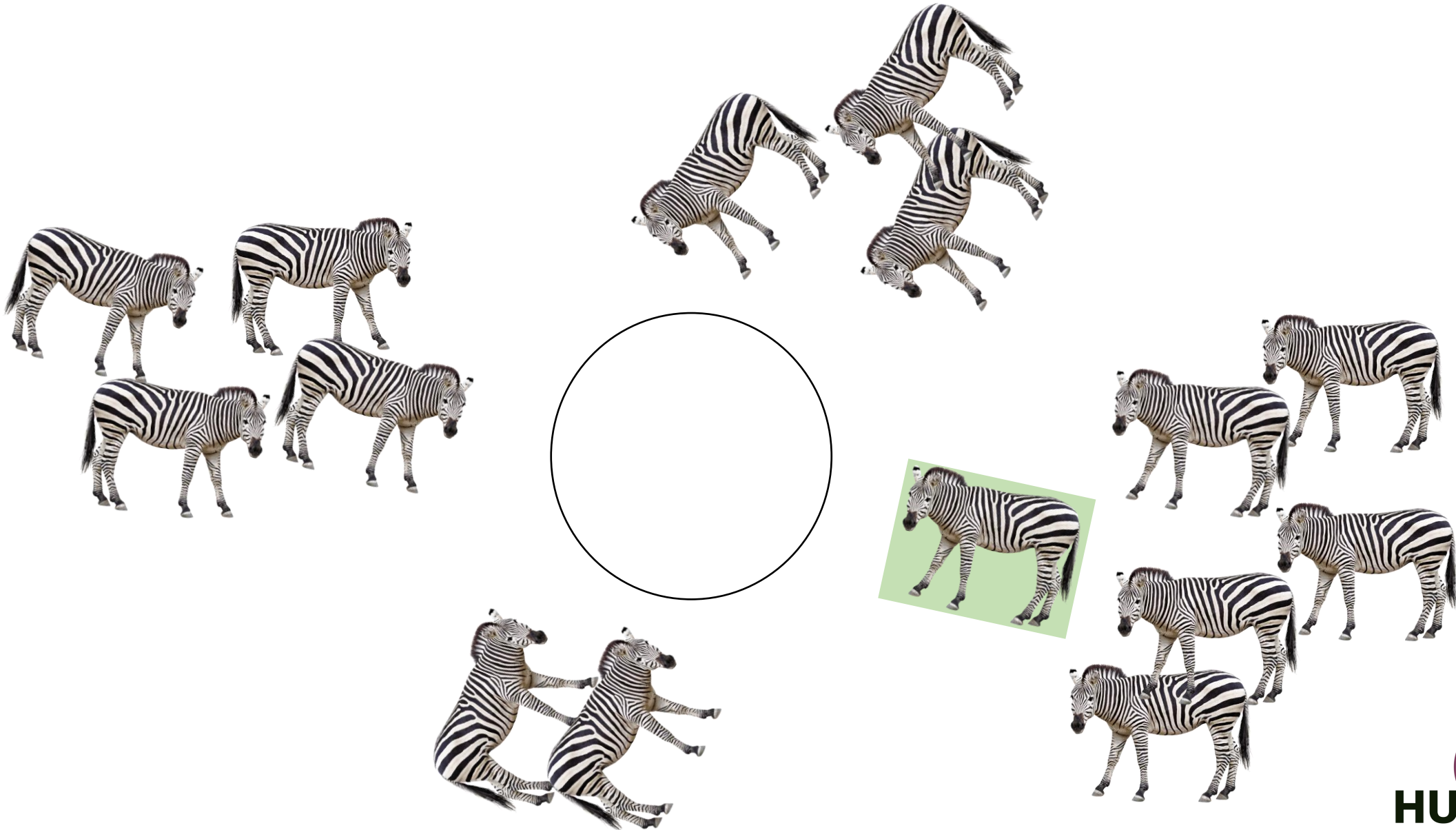
Optie 1		
ja	nee	?

Optie 2		
ja	nee	?

2: Kom tot een besluit: verzamel.

tool: gesprek op voeten

2: Kom tot een besluit: verzamel.

2: Kom tot een besluit: verzamel.

Het gesprek op voeten:

Fase 1: veiligheidsafspraken (indien relevant)

Fase 2: gesprek op voeten

Fase 3: oogst

Fase 4: conclusies, acties (indien relevant)

2: Kom tot een besluit.

fase 2
formuleer
voorstellen
één of
meerdere

2: Kom tot een besluit: formuleer voorstellen.

Eén voorstel of meerdere voorstellen?

Met de hele groep of door enkele mensen?

2: Kom tot een besluit.

fase 3

beslis

**liefst met een
fysieke actie
van iedereen**

2: Kom tot een besluit: beslis.

Klaar om te beslissen?

2: Kom tot een besluit: beslis.

Mogelijkheid: gaan staan voor je keuze

2: Kom tot een besluit: beslis.

Mogelijkheid: handopsteking of -gebaren

2: Kom tot een besluit: beslis.

Mogelijkheid: stemtools

2: Kom tot een besluit: beslis.

**Afweging bij je keuze:
veiligheid - verantwoordelijkheid**

2: Kom tot een besluit: beslis.

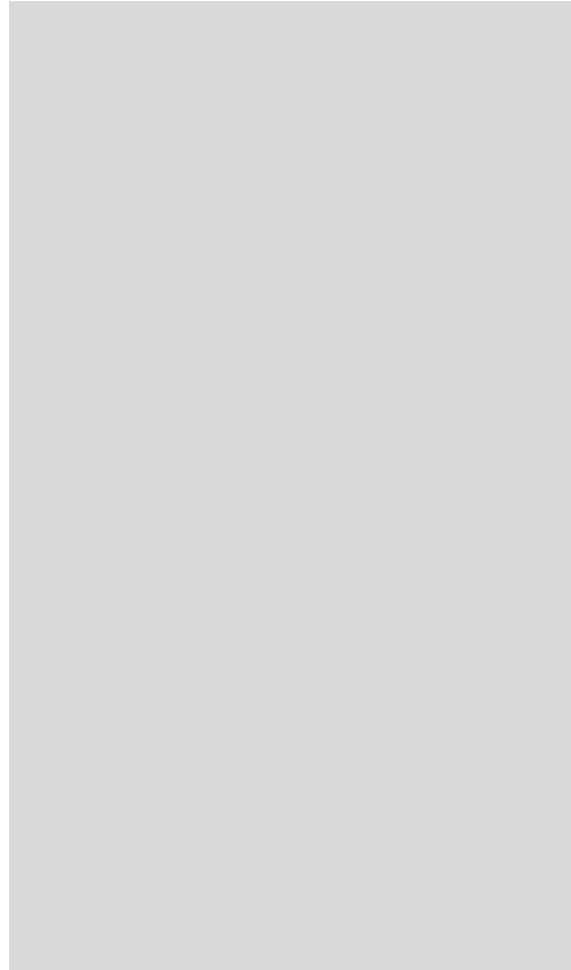
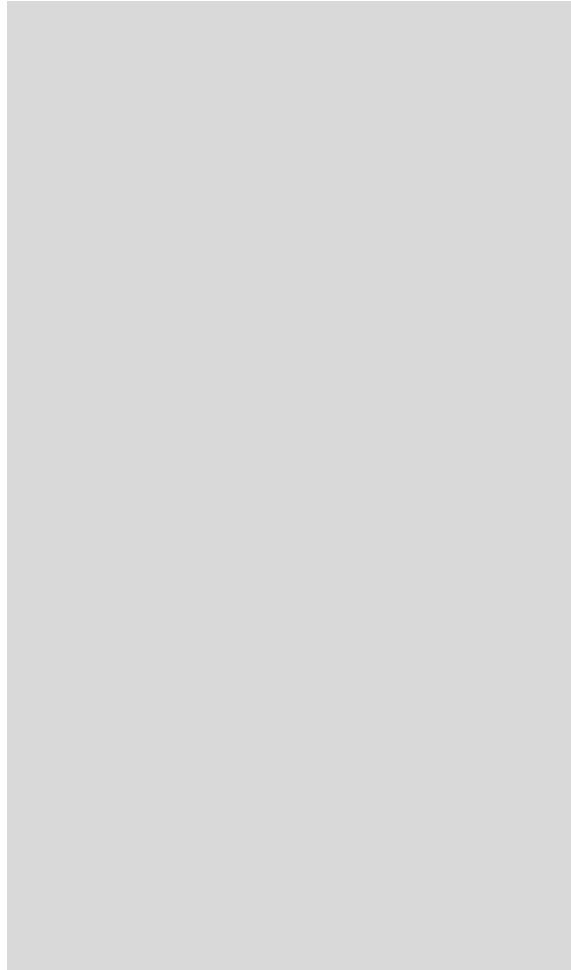
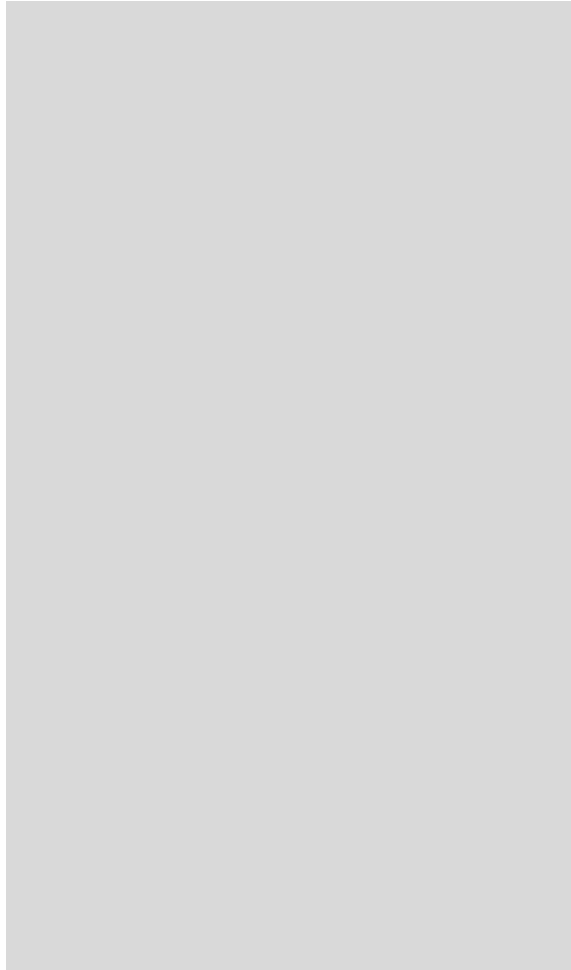
Optie 1	
ja	nee
stem	

Optie 2	
ja	nee
stem	

Optie 3	
ja	nee
stem	

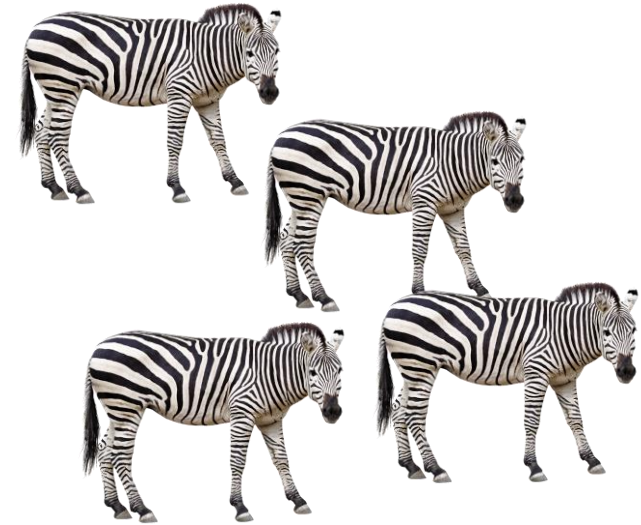
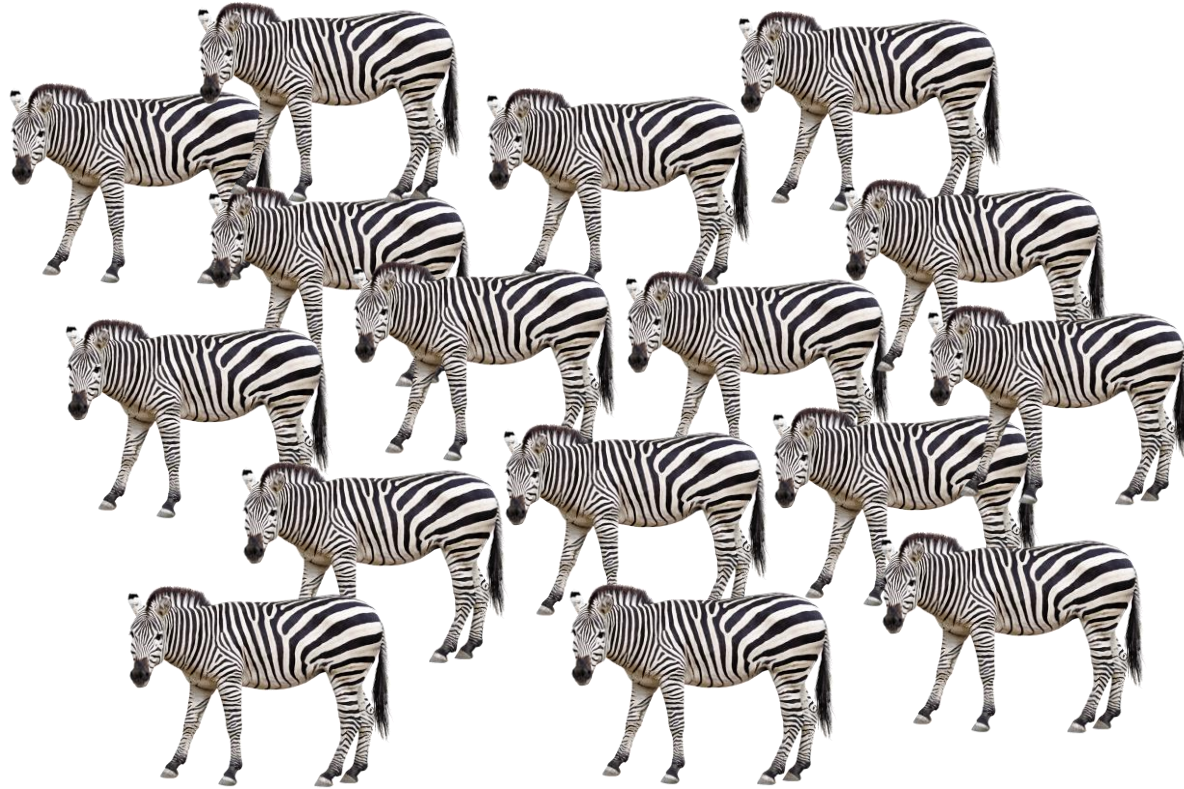

2: Kom tot een besluit.

fase 4
verdiep
**IEDEREEN aan
boord krijgen**

2: Kom tot een besluit: verdiep.

Wat heb je nodig om mee te gaan?

Het 3-4 model

1. **Bepaal het belang**
2. **Kom tot een besluit**
  1. Verzamel
  2. Formuleer voorstellen
  3. Beslis
  4. Verdiep
3. **Maak duidelijk hoe het verdergaat**

3: Maak duidelijk hoe het verdergaat.

Relevante achterafvragen:

- **Wie nog inlichten?**
- **Vanaf wanneer in de praktijk?**
  - **Wat is nog nodig?**
- **Tot wanneer niet ter discussie?**

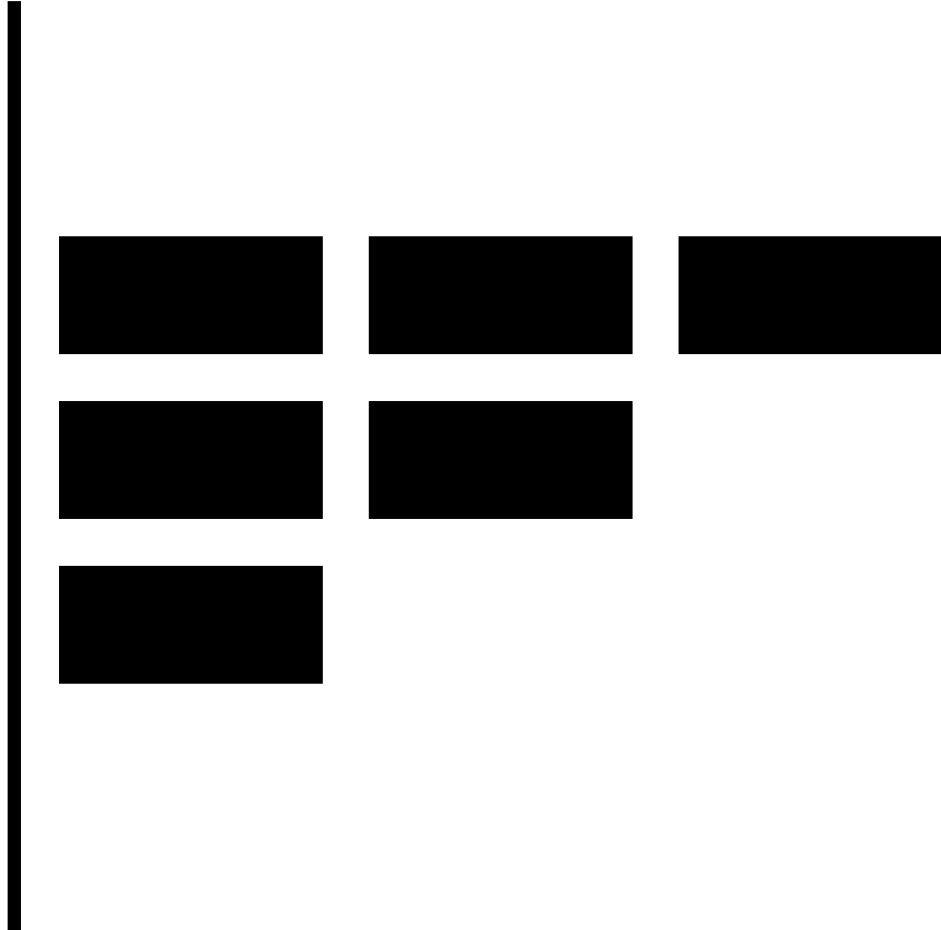

3: Maak duidelijk hoe het verdergaat.

3: Maak duidelijk hoe het verdergaat.

A

B

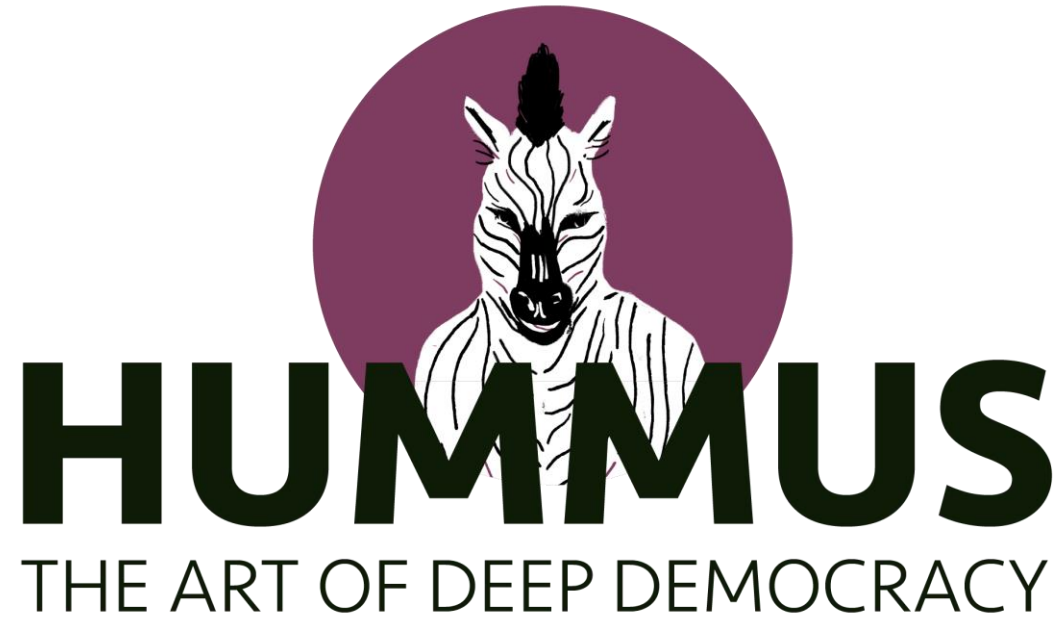

3: Maak duidelijk hoe het verdergaat.

Uitvoeren van de beslissing:

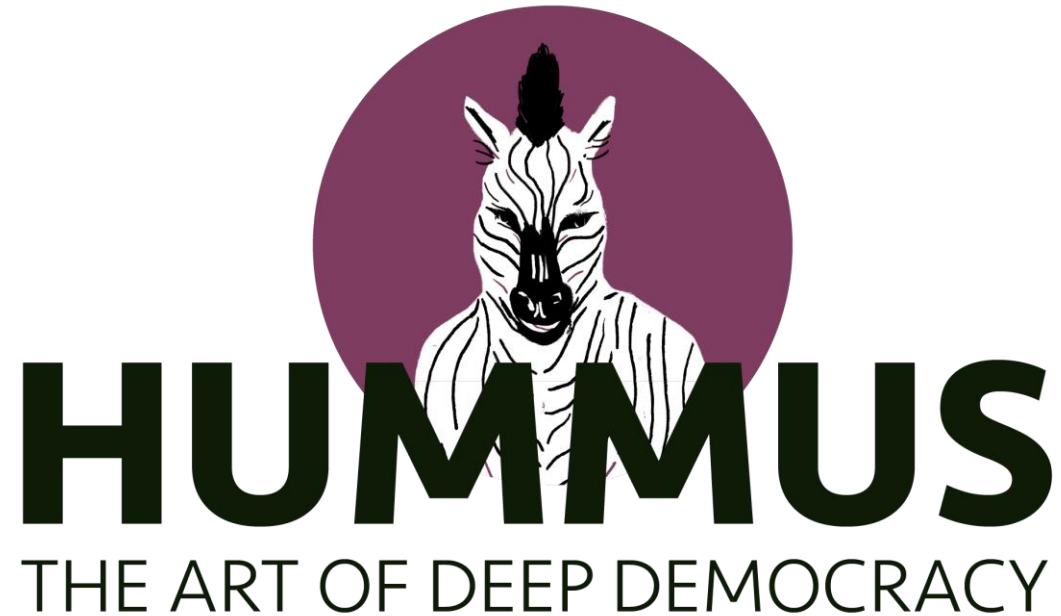
GEDEELDE VERANTWOORDELIJKHEID

Meer Deep Democracy

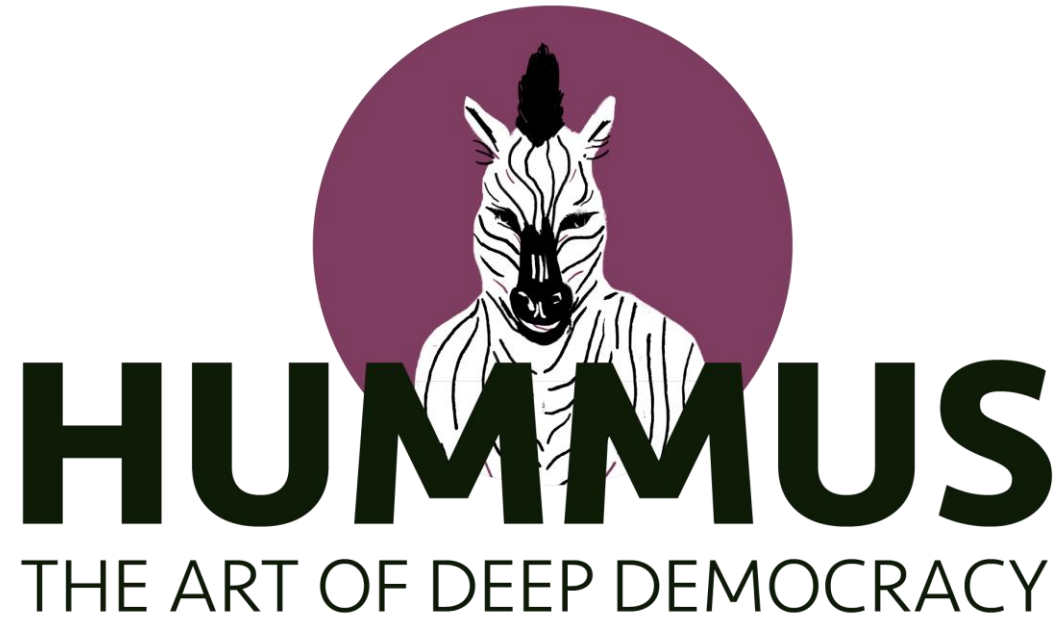
conflict
cocreatie
inclusie

Meer Deep Democracy

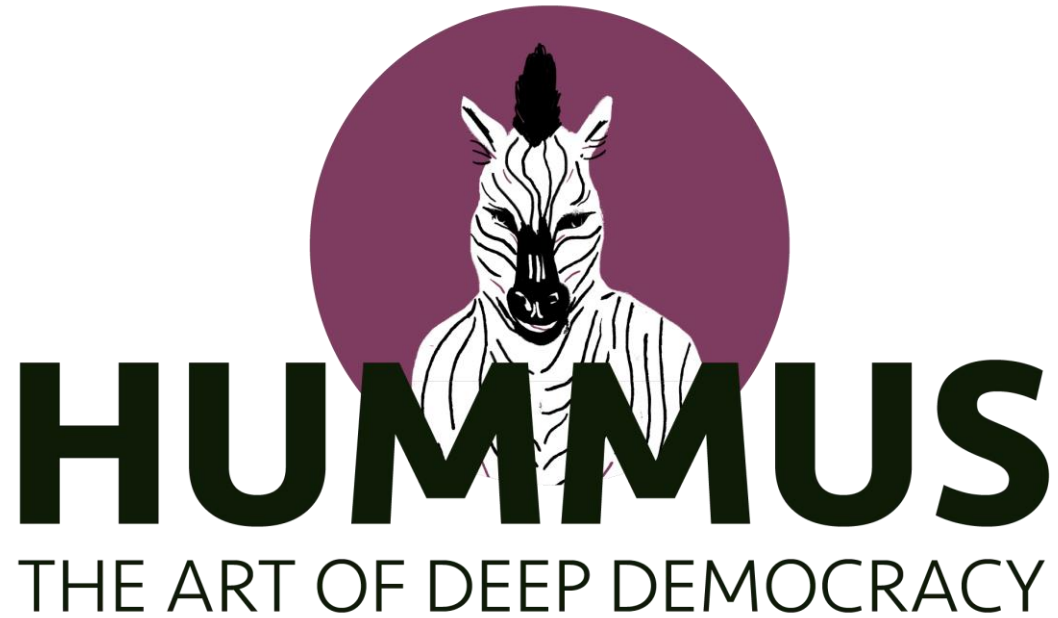
training
facilitatie
NL – FR – EN

Meer Deep Democracy

deep-democracy.be

Meer Deep Democracy

**Traject delend
leiderschap**

Meer Deep Democracy

**Sett-cadeautje:
inschrijven voor 6 maart
voor het traject delend
leiderschap = boek gratis**

Vermeld: 'actie Sett'

deep-democracy.be | info@deep-democracy.be

Steffie De Baerdemaeker
steffie@deep-democracy.be